

Hallitus

§ 201

15.12.2020

21

Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa ([www.hsl.fi](http://www.hsl.fi)) 15.12.2020.

**Tiedoksianto asianosaiselle**

Lähetetty tiedoksi 16.12.2020 sähköisesti.

Todistan pöytäkirjanotteen oikeaksi

Helsingissä 16.12.2020

Pirjo Sailavuo-Asikainen  
assistentti

Hallitus

§ 201

15.12.2020

**MAL 2023 puiteohjelman hyväksyminen**

752/08.00.00.01/2020 [MAL-suunnitelma 2023]

Hallitus § 201

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi  
Valmistelija Osastonjohtaja Sini Puntanen, p. 040 501 3362 ja  
ryhmäpäällikkö Aarno Kononen

**Taustaa**

Seudullisen MAL-suunnittelun juuret ovat 1990-luvulla alkaneessa pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnittelussa. 2010-luvulla suunnittelu kehittyi kattamaan maankäyttöä ja asumista. Ensimmäinen valtion ja Helsingin seudun välinen MAL-aiesopimus tehtiin vuosille 2012-2015. Yhtäaikaisesti valmistellut Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050, Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ 2015 ja Helsingin seudun asuntopolitiikka 2025 toimivat lähtökohtina MAL-sopimukselle 2016-2019. Ensimmäistä kertaa maankäytön, asumisen ja liikenteen toimenpiteet koottiin yhteen suunnitelmakokonaisuuteen MAL 2019 -suunnitelmassa.

MAL 2019 -suunnitelma toimi yhtenä lähtökohtana Helsingin seudun kuntien ja valtion väliselle maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukselle 2020-2031 (allekirjoitettu 8.10.2020). Siinä on sovittu, että kunnat ja HSL yhdessä valtion viranomaisten kanssa päivittävät yhteistyössä MAL-suunnitelman sopimuskautta 2024-2035 varten. Osapuolet sitoutuivat sopimuksessa myös varaamaan suunnitelman laatimiseen tarvittavat henkilö- ja muut resurssit.

**Puiteohjelman sisältö**

MAL 2023 -suunnitelman laadinnan tueksi on valmisteltu puiteohjelma seudullisen MAL-projektiryhmän toimesta. Virkamiesvalmistelua ohjanneet MAL-neuvottelukunta ja HLJ-toimikunta hyväksyivät puiteohjelman päätöksentekoa varten yhteiskokouksessaan 18.11.2020.

Puiteohjelma toimii työsuunnitelmana MAL 2023 -työlle eli siinä määritellään:

- Mihin suunnitelmiin, ohjelmiin ja muihin lähtökohtiin se pohjautuu
- Mitä MAL-suunnitelman tuloksena syntyy ja mikä on sen aikajänne
- Millaisia ajankohtaisia näkökulmia työhön kohdistetaan
- Mitä keskeisiä teemoja suunnittelukierroksella tarkastellaan
- Miten suunnitteluprosessi ja sen vaiheet (ml. päätöksenteko) etenevät
- Miten valmistelukokoonpanot muodostuvat ja kuinka työ resursoidaan
- Mitkä ovat työn vuorovaikutuksen tavoitteet ja periaatteet

MAL 2023 -suunnittelussa hyödynnetään MAL 2019 -suunnitteluvaiheen tarkasteluja sekä ajankohtaisia valtion, maakunnan, seudun ja kuntien ohjelmia, strategioita ja suunnitelmia. Myös merkittävät käynnissä olevat prosessit (mm.

Hallitus

§ 201

15.12.2020

valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma Liikenne12 ja asuntopoliittinen kehittämisohjelma) huomioidaan MAL-suunnittelussa.

MAL 2023 lopputuloksena muodostuu seudullinen ja strateginen maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelma, joka sisältää ainakin seuraavat keskeiset tulokset:

- Suunnitelma seudun maankäytön kehityksestä (asuminen ja aiempaa tarkemmin työpaikat), jossa määritetty suunnittelun painopisteet ja ensisijaiset alueet
- Seudun asuntotuotantotavoitteet ja muut asuntopoliittiset toimenpiteet sekä
- Seudun lakisääteinen liikennejärjestelmäsuunnitelma sisältäen kaikki liikennemuodot

MAL 2023 –suunnitelmakokonaisuus sisältää lakisääteisen ja HSL:n perussopimuksen mukaisen tehtävän eli Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisen 15 kunnan alueelle. Puiteohjelmassa on lisäksi kuvattu esimerkein, mitä MAL-suunnittelu on ja mitkä asiat rajautuvat sen ulkopuolelle. Suunnittelualue kattaa Helsingin seudun sekä Siuntion.

MAL 2023 -suunnitelmassa on pitkä (2060) ja keskipitkä aikajänne (2040). Vuoden 2040 iteroituva suunnitelmakokonaisuus priorisoidaan ja aikataulutetaan lopuksi 12 vuoden aikajaksolle (asuntotuotanto- ja kerrosalatavoitteet sekä liikenneinvestoinnit).

Puiteohjelmassa on tunnistettu erilaisia näkökulmia, joita MAL2023 -suunnittelussa tällä kierroksella erityisesti tarkastellaan. Näkökulmat eivät ole suunnitelman tavoitteita, vaan suunnitelman visio ja tavoitteet työstetään vuoden 2021 aikana ja hyväksytään vasta sen jälkeen. Näkökulmien ydin on ”kestävä kaupungistuminen”. Tämän lisäksi perehdytään kolmeen kärkeen: ”yhteiskunta murroksessa”, ”sosiaalinen oikeudenmukaisuus” ja ”Helsingin seutu osana maailmaa”. ”Ytimen ja kärkien” alle jäsennetyt tarkemmat näkökulmat on kuvattu puiteohjelmassa.

MAL 2023 -suunnitelmaprosessin vaiheet ovat puiteohjelman mukaan seuraavat (aikataulu ohjeellinen):

- 1) Nykytila ja kehityssuunnat (MAL-tilannekuva), 8/2020-2/2021
- 2) Visio, tavoitteet ja mittarit, 1/2021-11/2021
- 3) Luonnosten laatiminen, vaikutusten arviointi ja iterointi, 11/2021-10/2022
- 4) Suunnitelma lausunnoille, 10/2022-2/2023
- 5) Päätös, 2-4/2023
- 6) MAL-sopimus
- 7) Jälkiarviointi ja seuranta

MAL 2023 perustuu vaikutusten arviointiin, jonka avulla suunnitelmaa voidaan iteroiden kehittää vastaamaan tavoitteita. Vaikutukset arvioidaan ja suunnitelmaluonnosta iteroidaan 2-3 kertaa. Vaikutusten arviointi pohjautuu lakiin viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista (ns. SOVA-laki 200/2005). Vaikutusten arvioinnin työkaluja ja mittareita kehitetään työn ohella.

MAL-suunnittelun koordinointi ja valmistelu tehdään MAL-projektiryhmän koordinoimana. Työtä valmistelevat Maankäytön ryhmä, Asumisen ryhmä ja HSL:n

Hallitus

§ 201

15.12.2020

liikennejärjestelmäryhmä. Valmistelua ohjaavat MAL-neuvottelukunta ja HLJ-toimikunta. Pääosa valmistelijoista on kuntien edustajia. Valtion osapuolet ovat mukana HLJ-toimikunnassa ja MAL-projektiryhmässä. Työn aikana pyritään sopimaan käytännöt, joilla varmistetaan keskusteluyhteys valtion organisaatioiden ylimmän johdon kanssa keskeisissä päätöskohdissa.

Suunnitelman vuorovaikutuksen ja viestinnän tavoitteena ovat sitoutuneet ja hyvin informoidut osalliset sekä Helsingin seutua ja kaikkia osapuolia hyödyttävä lopputulos. Seudun poliittiset päätöksentekijät (Helsingin seudun yhteistyökokous HSYK, HSL:n hallitus, KUUMA-johtokunta, kunnat) osallistuvat valmistelutyöhön eri tilaisuuksissa, seminaareissa ja työpajoissa. Elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa käydään aiempaa aktiivisempaa vuoropuhelua. Seudun asukkaiden näkemyksiä kootaan 2021 alussa seudullisella MAL-barometrilla. Lisäksi luodaan mahdollisuuksia osallistua muilla työkaluilla ja menetelmillä.

#### **Päätöksenteko**

Puiteohjelma hyväksytään Helsingin seudun yhteistyökokouksessa HSYK:issä, HSL:n hallituksessa ja KUUMA-johtokunnassa.

Puiteohjelman hyväksymispäätöksellä sitoudutaan erityisesti suunnittelun vaiheistukseen, työn organisoitumiseen, suunnittelun aikajänteisiin (2040 ja 2060) sekä nimettyihin kärkiin ja ytimeen.

**Ehdotus**

Hallitus päättää hyväksyä MAL 2023 puiteohjelman.

**Päätös**

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite

MAL 2023 puiteohjelma

Hallitus

§ 201

15.12.2020

**Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 201****Oikaisuvaatimusohje**

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (kuntalaki 134 §).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta,
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: hsl(at)hsl.fi  
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL  
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki  
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Hallitus

§ 201

15.12.2020

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.